

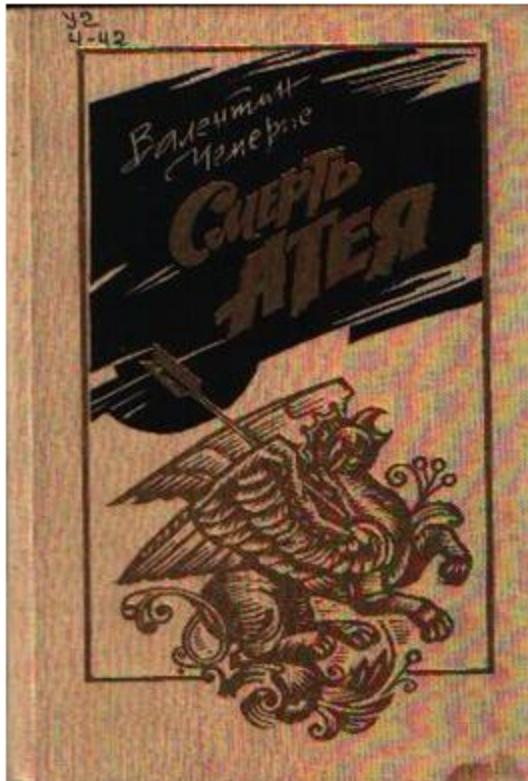
**ПАМ'ЯТЬ СТОЛІТЬ,
ЗАКАРБОВАНА У СЛОВІ
(УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА
ПРОЗА)**

Упорядник віртуальної книжкової виставки
зав.відділом обслуговування Наукової
бібліотеки НПУ ім.М.П.Драгоманова
Гуськова О.В.

У2 Ч42

Чемерис В. Смерть Атея: роман

/В.Чемерис. - Дніпропетровськ: Промінь, 1990.-286 с.

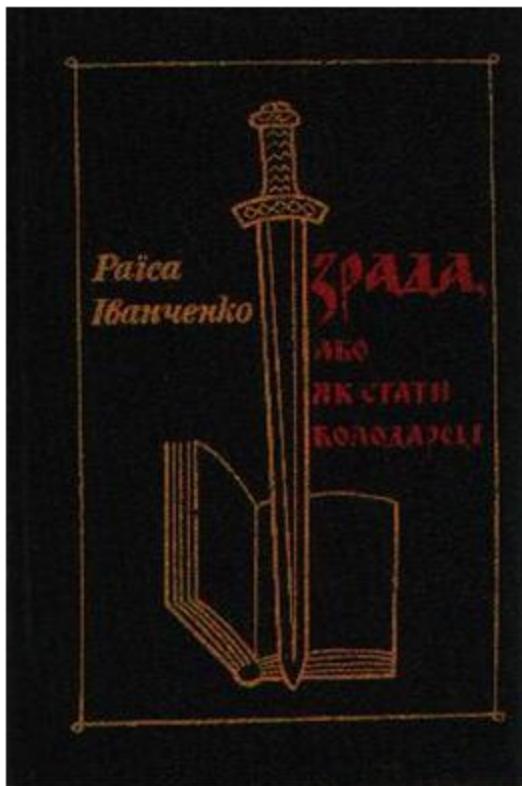

За царя Атея (IV століття до н.е. Скіфія досягла найбільшої своєї могутності. Від Танаїса (Дона) і за Істр(Дунай) простяглися її володіння. Всі народи і племена покорило на своєму шляху непереможне військо Атея, аж доки не зустрілося з грізним завойовником, македонським царем Філіппом.

Про ці маловідомі факти історії і розповідається в романі українського письменника. Твір написано динамічно, при цьому на фоні трагічних людських долів і пригод подано широку панорamu життя скіфів, македонян, греків.

У2 І-23

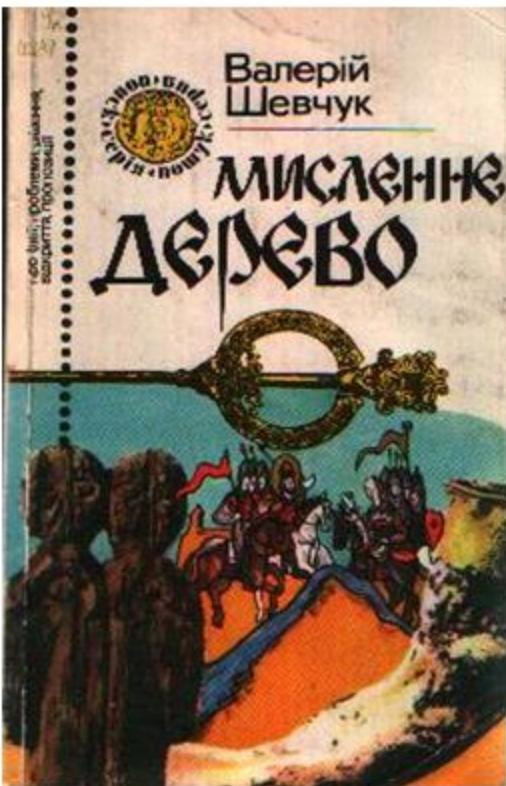
Іванченко Р. П.Зрада, або Як стати володарем: роман /Р. Іванченко.- Київ: Радянський письменник, 1988.-487 с.

Українська письменниця, автор історичних романів «Клятва», «Гнів Перуна», «Золоті стремена», у епичному творі вводить читача в атмосферу життя східних слов'ян у IX столітті. Поряд з державцями, що стояли біля джерел Київської Русі, тут діють володарі Болгарії і Моравії, Візантії і Хозарії. У романі відтворено як факти історії, так і соціальну психологію тих часів, язичницькі вірування наших предків, болісні процеси прилучення їх до християнства, образи перших слов'янських просвітителів. У дещо шаржованому ключі вісвітлено мотиви та образи слов'янської міфології.

У2 Ш37

Шевчук В. Мисленне дерево: роман-есе про давній Київ
/В.Шевчук.-Київ: Молодь , 1989.-360 с.- (Пошук)

Роман-есе «Мисленне дерево» - твір-роздум українського письменника, за фахом історика, про таємничі сторінки культурної історії Києва як серця землі давньоруської та української. Автор намагається по-своєму прочитати відомі факти і легенди, пов'язані з походженням міста і з його засновниками, простежити витоки і сліди найдавнішого східнослов'янського поетичного епосу, робить спробу відтворити культурне обличчя Києва і української землі.. Написана з немалою ерудицією, книга корисна й цікава всім, хто захоплюється історією української і східнослов'янської культур.

У2 І-23

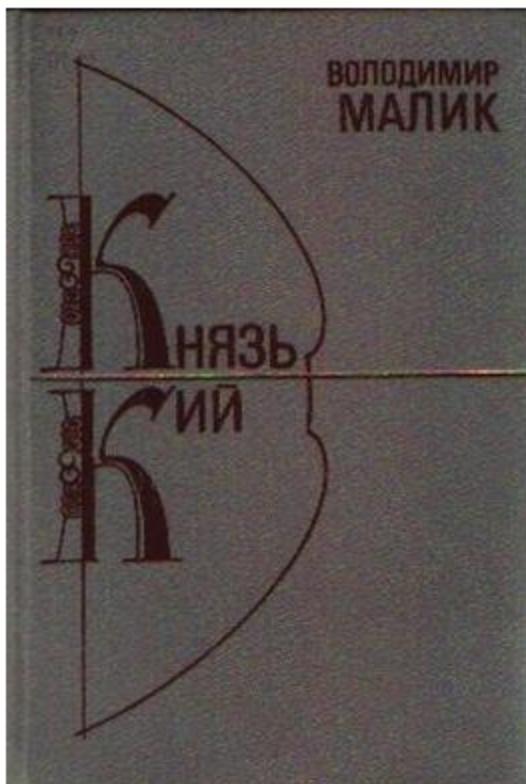
Іванченко Р. Гнів Перуна: роман(Початок)/Р.Іванченко.-Київ
Дніпро, 1986 -15 с.- (Серія «Романи й повісті», №10)

Розтоптане боярською гординою і ханською зневагою кохання красуні ковалівни Гайки до простого хлопця Наслава зробило цю ніжну й терпеливу жінку провідцею народних месників- татей-розвідників- і привело до загибелі. Долю Гайки все життя оплакує в своєму серці Нестор-Нестор, що став видатним літописцем Давньоруської держави в добу Ярославичів, напівлегендарним автором «Повісті временних літ». Він-сучасник і учасник драматичних подій, що розгорталися в Києві і довкола нього. Змови і зради, підступи і убивства князів та їхніх прибічників, які борються за велиkokнязівський стіл; трагедія і велич людського духу, що стоїть перед вибором між добром і злом, почуттям і обов'язком, які всією своєю діяльністю утверджує Нестор-літописець. Ці та інші провідні мотиви лежать в основі історичного роману.

У2 М19

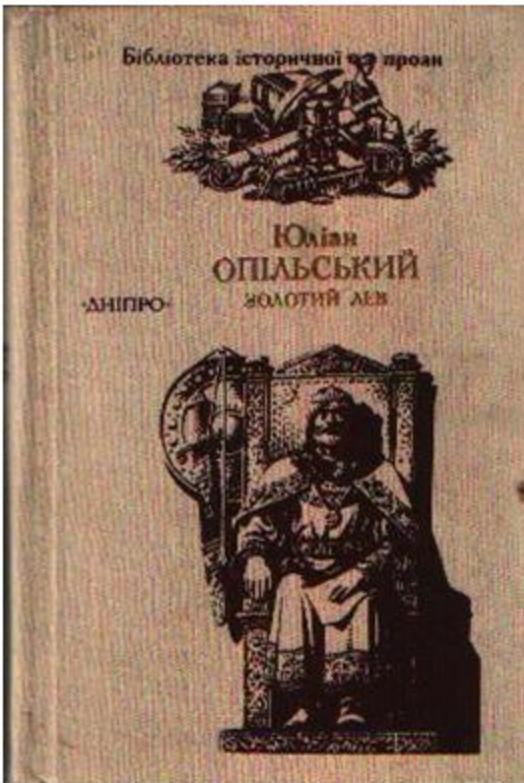
Малик В. Князь Кий:романи/В.Малик.-Київ:Дніпро,1989.-576
с.

В романах українського письменника "Князь Кий" та "Черлені щити" відображені важливі події з історії Київської Русі-заснування міста Києва та героїчна боротьба наших предків за утвердження і незалежність своєї держави.

У1 С61

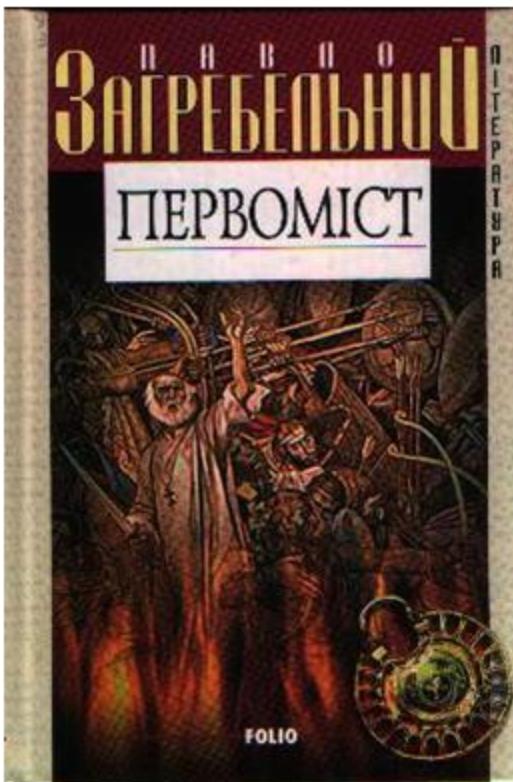
Опільський Ю. Золотий Лев: повісті.-Київ: Дніпро, 1989.- 412 с.

Перший історичний твір письменника "Іду на вас" надруковано в 1918 р. Автор звернувся в ньому до епохи Київської Русі до часів держави, що зачинала історію трьох братських народів, і обрав сюжетом останній похід князя Святослава та його загибель. Повість "Золотий лев" присвячена княжінню Данила Галицького. Твори приваблюють яскравими й динамічними сценами побуту, колоритними картинами раннього середньовіччя, задушевно-ліричними інтонаціями в описі інтимних почуттів героїв

У2 3-14

Загребельний П. А. Первоміст: роман/ П. А. Загребельний.-
Харків: Фоліо, 2003. - 365 с .-(Література)

«Первоміст»-роман про Київську Русь, коли за наказом Володимира Мономаха було збудовано першу велику споруду давнини-міст через Дніпро. Події роману розгортаються навколо цього мосту, це розповідь про людей, які стерегли, доглядали і охороняли Первоміст в разі безпеки. В центрі роману-доля молодого мостищанина Маркерія, який не піддався підступним чарам розбещеної дружини Воєводи і не зрадив свого кохання до прекрасної Світляни. У лиху годину, коли обступали Київ Батиєві орди, саме Маркерію судилося вирішити долю Первомосту.

У2 У25

Угляренко П. Взимку, в рік миші: роман /П. Угляренко, І.Шекера.-Ужгород: Карпати, 1987.-302 с.

Історичний роман, написаний у співавторстві письменника й історика, присвячений героїчній боротьбі східних слов'ян і деяких інших народів проти навали золотординських феодалів. Автори знайомлять читача з історією роду Чінгісхана та утворенням Монгольської держави. У сюжет твору вводяться також угорські події першої половини XIII століття.

У2 3-14

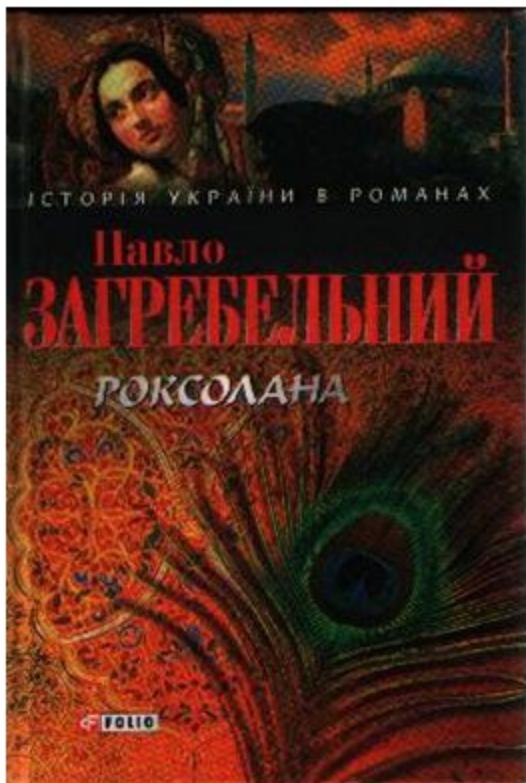
Загребельний П. А. Євпраксія: роман/П.А.Загребельний.-
Київ:Дніпро,1987.- 319 с.

Героїня роману-внутика Ярослава Мудрого Євпраксія-під ім'ям Адельгейди стала германською імператрицею, дружиною Генріха IV. Зазнала тяжких принижень і страждань, але не зломалася духовно, не піддалася згубній атмосфері інтриг імператорського двору. Світлий образ мужньої, безкомпромісної жінки протистоїть у двобої з розкладеним імператорським двором.

У2 3-14

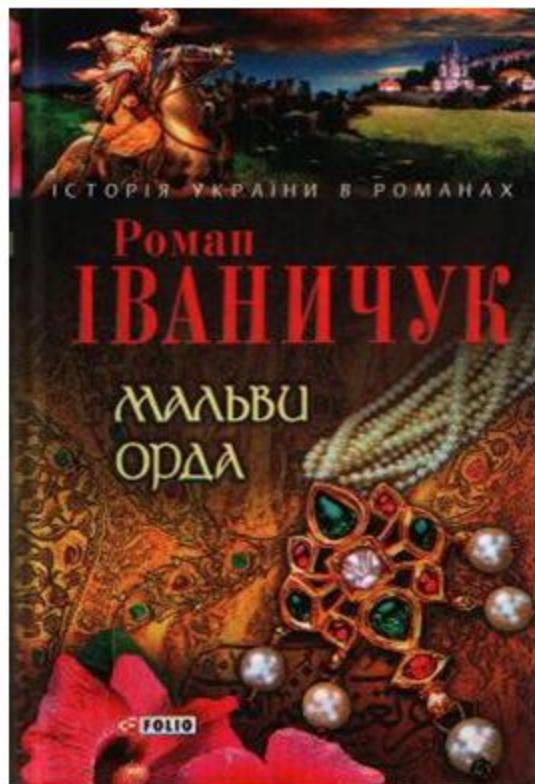
Загребельний П. А. Роксолана : роман/ П. А. Загребельний. - Харків : Фоліо, 2006.- 685 с.- (Історія України в романах)

У романі відомий український письменник відтворює події XVI століття, розповідає про дивовижну долю української дівчини Настасі Лісовської. Її з іншими сільчанами захопив у полон татарський військовий загін. А далі невільничий ринок, і юна красуня опиняється в гаремі турецького султана Сулеймана. Але вона не стала приниженою рабинею. Своїм незвичайним розумом, волею і вродою горда слов'янка виборює собі іншу долю. Запаливши серце могутнього султана вогнем любові, вона незабаром стає його законною дружиною, володаркою Сходу, відомою світу на ім'я Роксолана.

У2 І-19

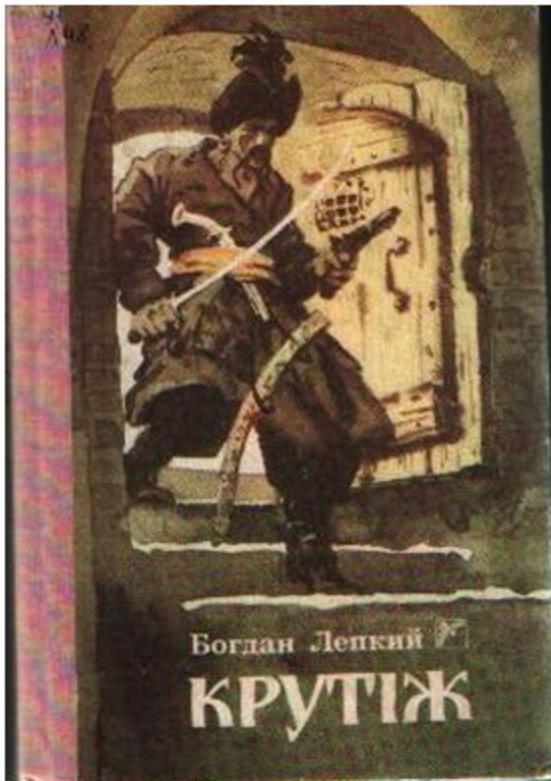
Іваничук Р.І. Мальви; Орда: романи/Р.Іваничук. - Харків:
Фоліо, 2006.-415 с.- (Історія України в романах)

Перший історичний роман «Мальви» (1968) приніс письменнику величезний успіх у читачів і шалену партійну критику. Він зображає події мало або й зовсім не висвітлені в українській літературі. Автор розповідає про історію життя української полонянки Марії та її дітей, котрі, як і мати, потрапляють у турецьку й татарську неволю. Повстання Б.Хмельницького розбудило до життя затупканих басурманством юнаків і дівчину, яких автор символічно називає мальвами. У романі «Орда»(1992) відтворені події мазепинської доби в історії України-зруйнування гетьманської столиці Батурина.

У1 Л48

Лепкий Б. Крутіж: історичні повісті/Б.Лепкий.-Київ: Веселка, 1992.-390 с.- (Золоті ворота)

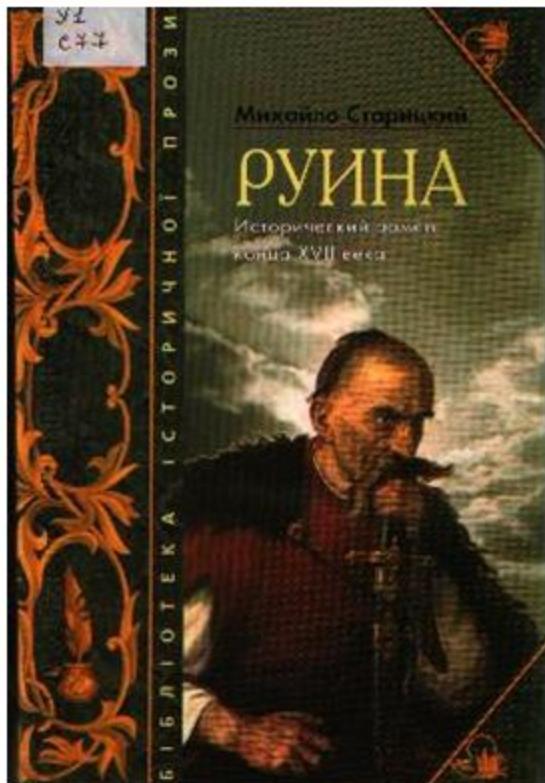

Після тривалої перерви, з початку 90-х років ХХ ст., почали широко видаватися в Україні твори Богдана Лепкого, талановитого поета і новеліста, драматурга і романіста, публіциста і критика, збирача народної творчості та її популяризатора, історика й філософа, видавця і педагога.

Історичні повісті, що ввійшли до книжки, охоплюють важливі періоди історії українського народу: «Вадим» та «Каяла» відтворюють події часів Київської Русі, «Крутіж» та «Орли» - життя на Україні по смерті Богдана Хмельницького.

У1 С77

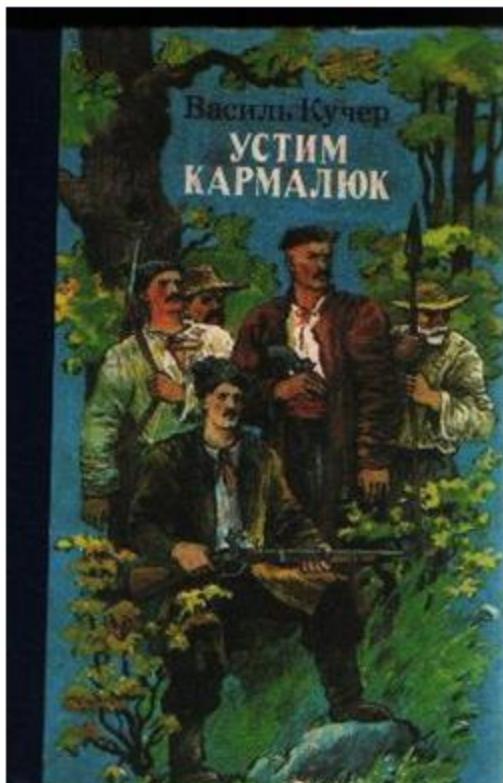
Старицький М.П. Руїна: історичний роман кінця XVII століття/М.П.Старицький.-Київ:Дніпро, 2001.-464 с.-
(Бібліотека історичної прози)

Роман українського письменника М.П.Старицького (1840-1904) присвячено драматичному періоду в історії України, коли в результаті зрадницького Андрушівського договору 1667 р. вона була розчленована на Правобережну – в складі Речі Посполитої і Лівобережну з Києвом-під протекторатом Москви. У романі діють гетьмани України Петро Дорошенко, Іван Самойлович, кошовий Іван Сірко, простежується шлях Івана Мазепи до гетьманства.

У2 К95

Кучер В. Устим Кармалюк: роман/В. Кучер.-Київ: Веселка, 1988.- 428 с.

Гостросюжетний роман українського письменника про відомого ватажка селянського визвольного руху проти кріпосництва на Поділлі - Устима Кармалюка. Автор створив яскраві образи побратимів народного месника: Івана Дроздова, Прокопа Данилевського, а також російського художника Тропініна.

У2 І-19

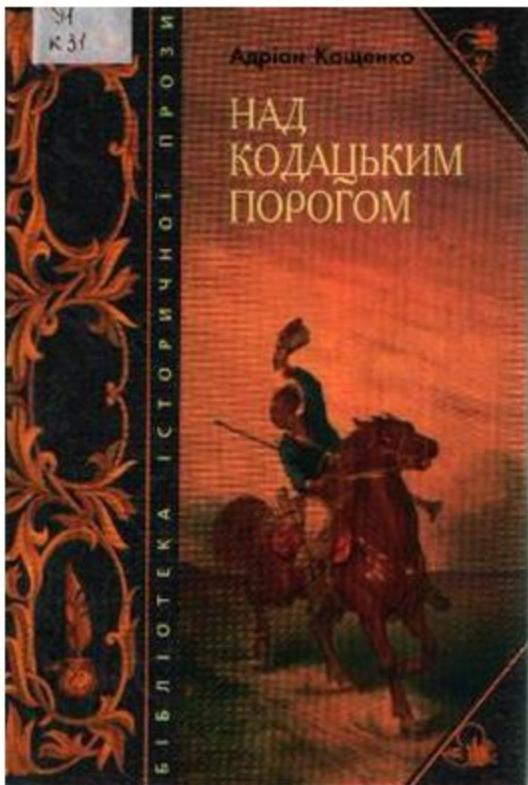
Іваничук Р. І. Манускрипт з вулиці Руської: романи
/Р.Іваничук.- Київ: Дніпро, 1981.-534 с.

До однотомника відомого українського письменника ввійшли історичні романи «Черлене вино» - про оборону останньої твердині Галицько-Волинського князівства - Олеського замку- в XV ст. і «Манускрипт з вулиці Руської»-про боротьбу львівського братства з унією в кінці XVI-на початку XVII ст., а також твір про сучасне місто та його трудівників-роман «Місто».

У1 К31

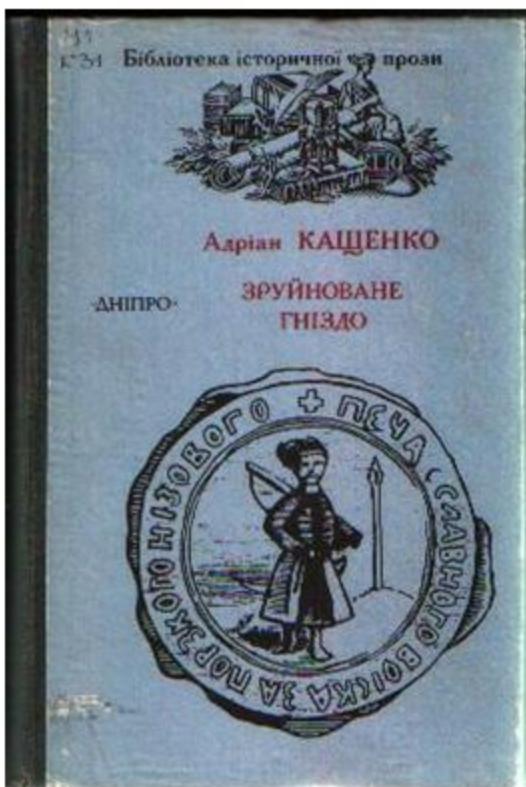
Кащенко А. Ф. Над Кодацьким порогом: історичні повісті та оповідання /А. Кащенко.-Київ: Дніпро, 2001.- 599 с. – (Бібліотека історичної прози)

До видання ввійшли історичні повісті та оповідання на теми запорозького козацтва українського письменника Адріана Феофановича Кащенка (1858-1921). В творах «Славні побратими», «Над Кодацьким порогом», «Під Корсунем» та інших описуються побут і звичаї Запорозької Січі, відтворюються події її розквіту та руїнації.

У1 К31

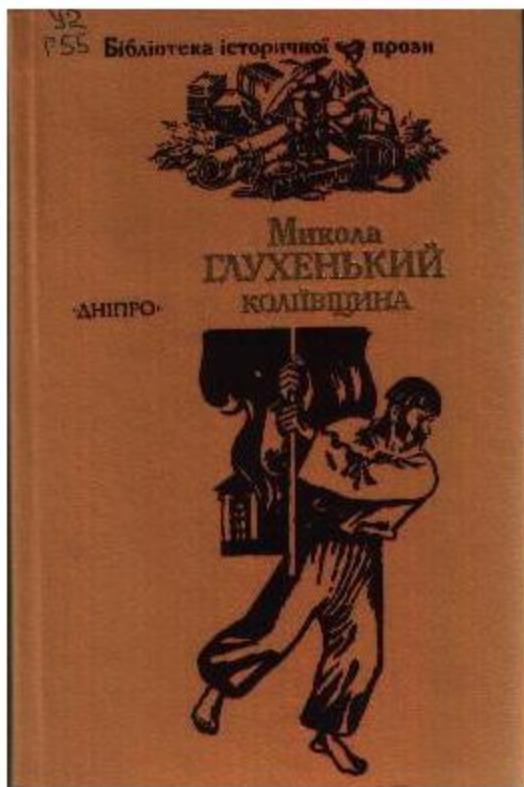
Кащенко А. Ф. Зруйноване гніздо: історичні повісті та оповідання/А. Кащенко.- Київ: Дніпро, 1991.-647 с.-
(Бібліотека історичної прози)

Кащенко Адріан Феофанович (1858-1921) – надзвичайно популярний на початку ХХ ст. автор повістей та оповідань на теми запорозького козацтва, його життя і подвигів, побуту і звичаїв. Не претендуючи на глибокі історичні розвідки, ґрунтуючись на окремих фактах і подіях, його твори приваблюють ширістю, болем, сприяють пробудженню почуття національної гідності.

У2 Г55

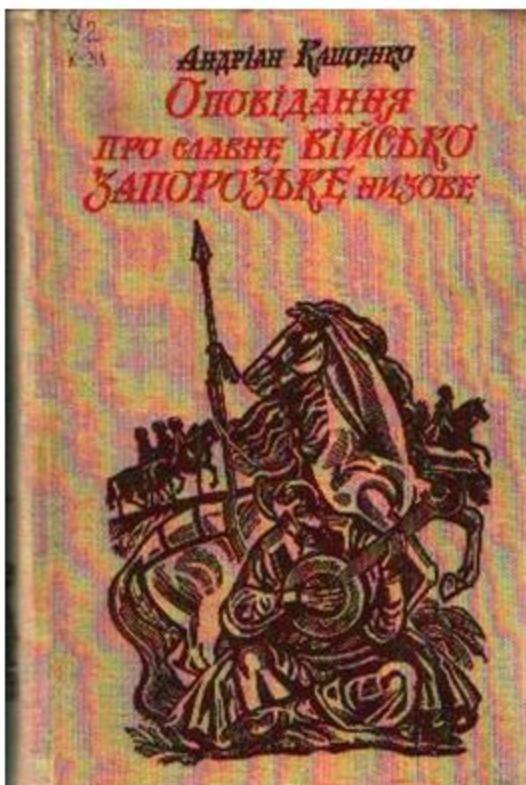
Глухенький М. Коліївщина: історичний роман
/М.Глухенький.- Київ: Дніпро, 1989.-393 с.-
(Бібліотека історичної прози)

Події роману українського письменника переносять читача в другу половину XVIII ст. на Правобережну Україну. Розкриваючи причини виникнення гайдамацького повстання 1768 р., автор змальовує голоту, наймитів, козацькі низи, що, сповнившись жагучою ненавистю до поневолювачів, піднялися на боротьбу проти феодально-кріпосницького та національно-релігійного гніту. У творі діють конкретні історичні постаті - славнозвісні ватажки селянського руху Максим Залізняк, Іван Голота, Семен Неживий.

У2 К31

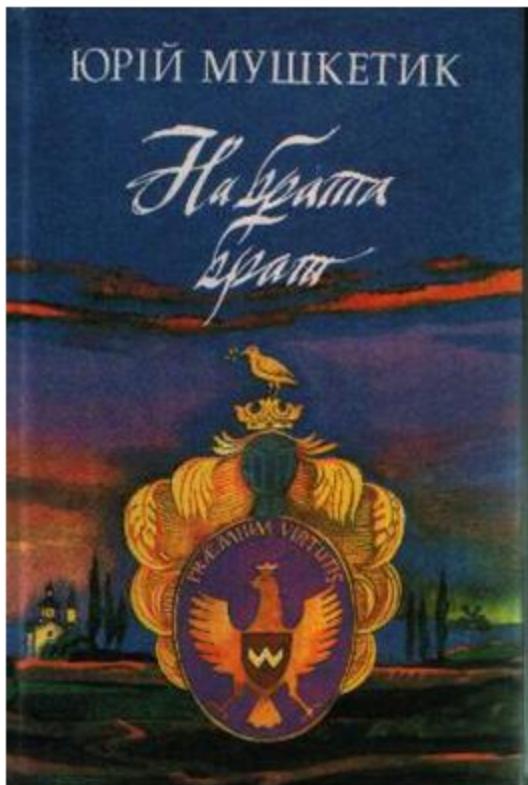
Кащенко А. Оповідання про славне Військо Запорозьке низове: оповідання/А. Кащенко.- Дніпропетровськ: Січ, 1991.- 494 с.

В оповіданнях українського дореволюційного письменника яскраво відтворені епізоди боротьби запорозьких козаків з ворогами в різні періоди історії України. Чимало сторінок книги присвячено конкретним історичним діячам - Б.Хмельницькому, П.Сагайдачному, М.Кривоносу, І.Сірку та іншим.

У2 М93

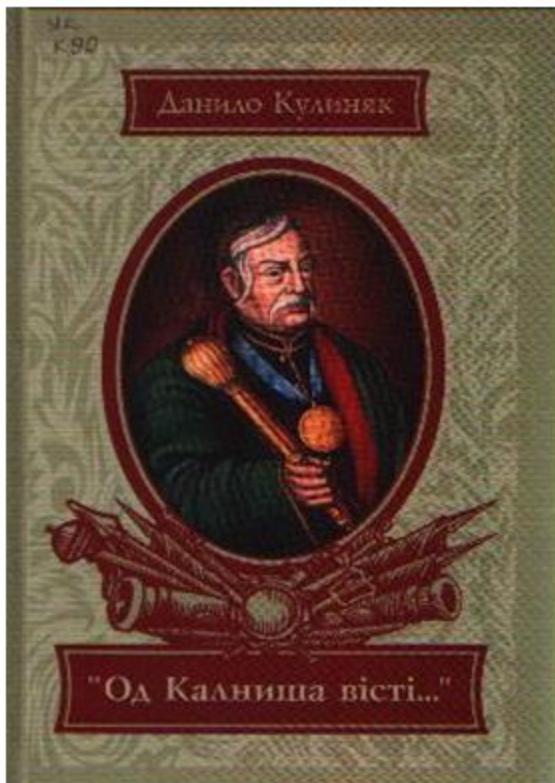
Мушкетик Ю. На брата брат: історичний роман.-
Київ:Рада,1995.-319 с.

У романі відомого
українського письменника
висвітлюються історичні події,
що розгорталися в Україні за
часів гетьмана Виговського

У2 К90

Кулиняк Д. «Од Калниша вісті...» : історично-документальна повість про останнього кошового Запорізької Січі Петра Калнишевського./Д.Кулиняк.- Київ: Київська правда,2004.- 344 с.

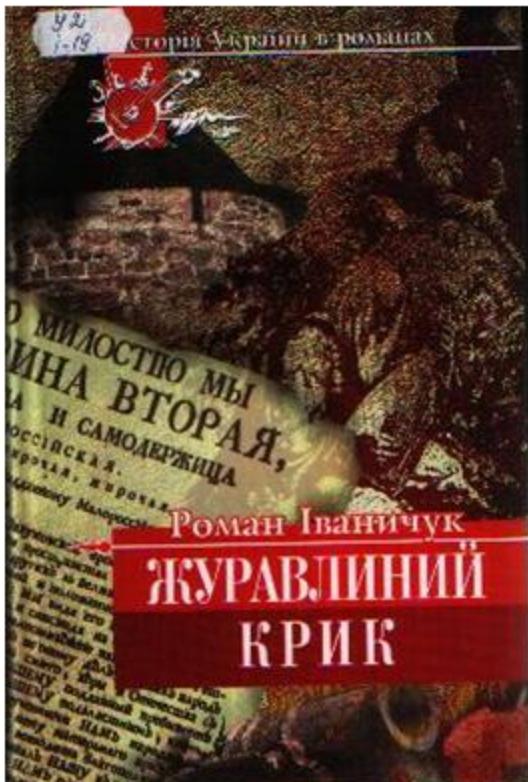

Останній кошовий Запорізької Січі Петро Калнишевський... У липні 2011 р. минуло 320 літ від дня народження, в осені 2013-го буде 210-ліття його смерті. Тривалий період ця постать української історії або замовчувалася, або характеризувалася тенденційно, чи скupo. Хто ж він: царський слуга, котрий потрапив тодішнім імперцям-владоверхам у немилість, а чи національний герой України, несхібний борець за вільну долю рідного народу!?

В літературі нашого часу повість відомого українського письменника Д.Кулиняка «Од Калниша вісті...»-найповніше документальне дослідження, виразне публіцистично-художнє висвітлення 112-річного життєвого шляху Петра Калниша та складної епохи, на яку припала діяльність подвижника. На сторінках твору допитливий читач знайде чимало нових відповідей на багато болючих питань складного розвитку і становлення державництва України.

У2 І-19

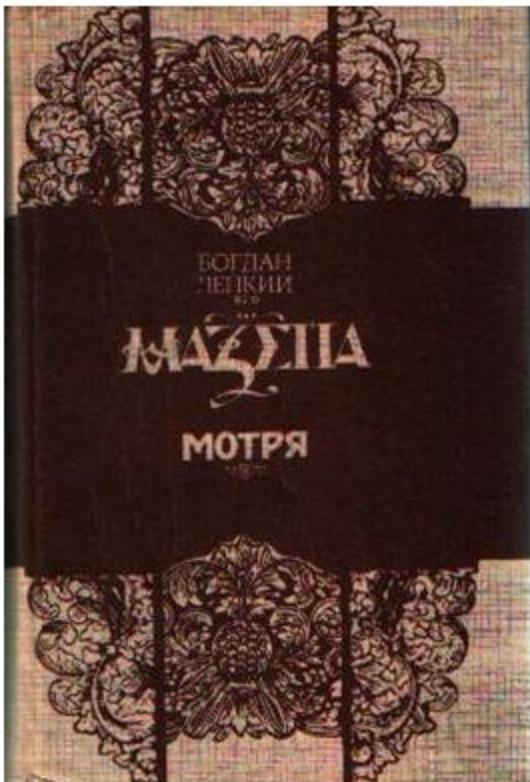
Іваничук Р.І. Журавлиній крик: роман./Р.Іваничук.-Харків:С
вітовід, 2001.-384 с.

Роман присвячений переломним часам української історії. Остаточна ліквідація гетьманства, знищення Запорозької Січі і ув'язнення її останнього кошового отамана Петра Калнишевського у 86-річному віці на 25 років у найстрашнішій тодішній московській тюрмі-Соловецькому монастирі, спроба гайдамаків під проводом Івана Гонти і Максима Залізняка відродити втрачену українську державність, утвердження Катерини II на престолі Московської імперії, кар'єри її фаворитів (Потьомкіна, Орлова і Зубова), розгром повстання Пугачова-на такому історичному полі Роман Іваничук талановито змальовує відданість і зраду, розум і недалекоглядність, кохання і ненависть. Життєвий шлях головного героя-філософа Павла Любимського-символічно перетинається з Григорієм Сковородою, останнім гетьманом Кирилом Розумовським, письменниками Василем Капністом, Іваном Котляревським та Миколою Карамзіним, з подіями Французької революції.

У1 Л48

Лепкий Б.С. Мазепа: трилогія.І.Мотря: історична повість /Б.Лепкий.- Львів: Манускрипт; Каменяр,1991.-424 с.

Трилогія «Мазепа» відомого українського письменника Б.Лепкого (1872-1941) відображає складні історичні процеси, що відбувалися на Україні в першій чверті XVIII ст. В основі першої книги трилогії-повісті «Мотря»-кохання старого гетьмана України І.Мазепи й дочки генерального судді Мотрі Кочубеївни.

У1 Л48

Лепкий Б.С. Мазепа: трилогія. Ч.II.Не вбивай;

ч. III.Батурин: історичні повісті

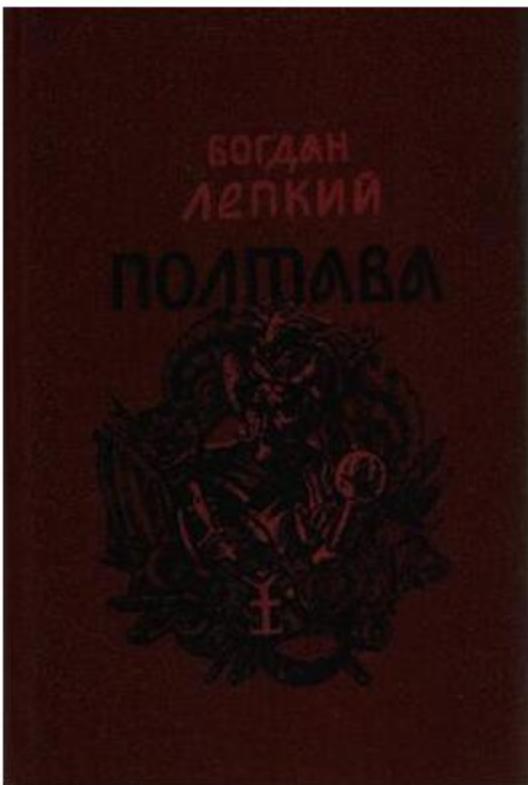
/Б. Лепкий. -Львів: Каменяр; Манускрипт, 1991.-488 с.

Трилогія «Мазепа» відомого українського письменника Б.Лепкого (1872-1941) відображає складні історичні процеси, що відбувалися на Україні в першій чверті XVIII ст . В другій та третій частинах трилогії, що ввійшли в дану книгу, розповідається про останні роки життя гетьмана України Івана Мазепи, про його вболівання за долю України, її державність.

У1 Л48

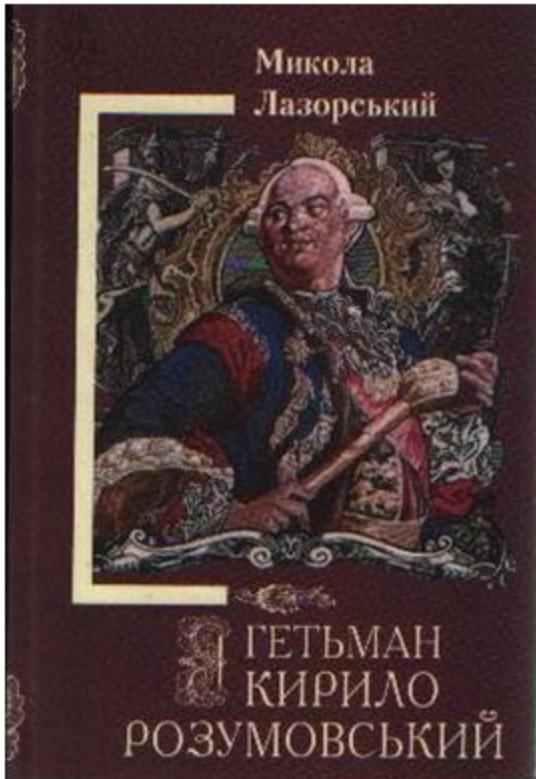
**Лепкий Б.С. Полтава: історична повість/Б.Лепкий. - Київ:
Дніпро, 1992.-487 с.**

Ця повість є четвертою з циклу повістей українського письменника про гетьмана Івана Мазепу. У повісті хронологічно продовжено оповідь про життя і діяння славетного гетьмана часів Полтавської битви – до і після її завершення.

У2 Л17

Лазорський М. Гетьман Кирило Розумовський: роман-хроніка 18 віку /М.Лазорський.- Київ: Обереги, 2003.-656 с.

У центрі роману-постать останнього українського гетьмана Кирила Розумовського. Письменник показав трагедію цього непересічного українця XVIIIст., який став іграшкою в руках російських імператриць Єлизавети Петрівни і Катерини II. Всі його добре наміри розвиваються об глухий мур імперської захланності і жорстокості. Письменник веде читача у прості селянські і козацькі хати, у монастирські келії і гетьманські палаци, -йде тими шляхами і місцями, куди ходили по своїй і чужій волі українці XVIII ст., шукаючи себе і місця Україні в світовій історії. За калейдоскопом зовнішніх подій і пригод героїв твору-вистраждана в еміграції думка про рідній край, Україну, її прийдешню волю і державну незалежність.